

Farský list

5

2012

04.03.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

Ako sa Vám darí? Práve prežívame Veľký pôst, a to nás nabáda k zvýšenému úsiliu prežívať svoju vieru naozaj autenticky. Nebyť teda kresťanmi len podľa mena, ale aj podľa života. Našími pôstnymi predsavzatiami – obetami – tak vyjadrujeme lásku k Bohu.

Dokazujeme v nich našu pozornosť i našu oddanosť Bohu. Naše sebazapieranie je vyjadrením túžby viac patriť Bohu, milovať ho, a to nielen slovami, ale najmä činmi. Aj keď sa zdá, že pôst je predovšetkým ľudským snažením, nie je to tak. Kresťanský pôst totiž vychádza z milosti. Ide o vyjadrenie toho, čo Boh „spôsobuje“ v našom vnútri. Ježiš v evanjeliu hlása: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo Nebeské kráľovstvo.“ (Mt 4, 17). Prvou a hlavnou skutočnosťou je teda blízkosť Božieho kráľovstva.

A Boh sa k nám priblížil v Ježišovi Kristovi, Boh nám v ňom zjavil svoju lásku. Pokánie, obrátenie – čiže úplná zmena smeru v živote – je preto až dôsledkom tohto faktu. Jasný je aj poradie toho, čo Ježiš hlásal na začiatku svojho pôsobenia v Galilei: 1. Priblížilo sa Božie kráľovstvo; 2. Kajaňte sa a verte evanjeliu. My – ľudia – sme si to však v hlavách (z neznámych príčin) akosi poprehadzovali. Myslíme si, že to práve my sa približujeme k Božiemu kráľovstvu, lebo sa kajáme a robíme dobré skutky. Nie div, že potom musíme s trpkosťou pravidelne konštatovať: to naše pokánie sa nám akosi nedarí... a ani trochu nás „nebaví“. Logika pokáania a Božieho kráľovstva ale funguje úplne naopak. Ako spúšťač mechanizmu skutočného pokáania – obrátenia – totiž funguje len prekvapivá radostná skúsenosť z blízkosti Božieho kráľovstva a samotného Boha, ktorý sa z vlastnej iniciatívy a s láskou približuje k svojmu stvoreniu. Mení nás teda len dotyk Božej milosti.

V dnešnej dobe je pôst vysoko aktuálny – svet nás totiž láka na rôzne pôžitky či radovánky. Ide o „širokú, rovnú cestu“, ktorá ale vedie k smrti. Duchovná smrť je teda dôsledkom pohodlného, pôžitkárskeho spôsobu života. A liekom na ňu je práve pôst... Najkrajším dôvodom kresťanského pôstu je však láska k Bohu... Skrze pôst tak konkrétne, skutkami dokazujeme Najvyššiemu, že ho milujeme... Okrem toho nás pôst očisťuje a oslobodzuje... Využime teda dobu svätej Štyridsiatnice na to, aby sme sa viac priblížili k Pánovi...Dovof, aby ťa Božia milosť práve v pôste ešte viac naplnila a pomohla byť novým stvorením v Kristovi Ježišovi.

o. Rastislav (farár)

Náš prepodobný otec Gerasim od Jordána (04.03)

Gerasim sa narodil okolo roku 400 v Lykii, teda v južnej časti Malej Ázie. Ako mladý muž odišiel do hlbín egyptskej púšte, aby tam zápasil o kresťanskú dokonalosť. Potom sa vrátil domov a krátko pred rokom 450 odišiel do Palestíny, kde sa usadil ako mních na púšti približne dvesto metrov od rieky Jordán, asi sedem kilometrov od svätého mesta Jeruzalema.

V roku 451 sa konal Chalcedónsky snem, teda štvrtý ekumenický koncil, na ktorom bolo vyhlásené učenie o tom, že v Ježišovi Kristovi sú dve prirodzenosti, totiž božská a ľudská. Nie všetci však poslušne prijali túto cirkevnú nauku, niektorí hanobili uvedený snem a naďalej hlásali bludné učenie o jednej prirodzenosti v Kristovi (takzvaný monofyzitizmus). Istému mníchovi Teodózovi, ktorý prišiel do Palestíny, sa podarilo získať na svoju stranu nielen mnoho jednoduchých ľudí, ale dokonca aj cisárovnu Eudokiu, ktorá sa vtedy zdržiavala v Jeruzaleme. S jej pomocou zosadil z jeruzalemskej katedry patriarchu Juveliána a sám sa vyhlásil za jej biskupa. Gerasim vždy víťazil nad neviditeľným nepriateľom, no teraz sa nechal oklamať od viditeľného protivníka: na krátku chvíľu sa stal zástancom monofyzitizmu. Neskôr sa však stretol s Eutyriom Veľkým (liturgická pamiatka 20. januára), pod jeho vplyvom sa vrátil k pravej viere a konal hlboké pokáanie. Ako teda vidíme, ani život Božích svätých nie je vždy celkom bez chýb a

omylov, no po nich vždy nasleduje náprava. Napokon patriarcha Juvelián znova zaujal svoju biskupskú katedru a dokonca aj cisárovna Eudokia uznala svoje poblúdenie.

K otcovi Gerasimovi prichádzalo veľké množstvo mužov túžiacich po mníšskom živote – bol medzi nimi aj svätý Kyriak (liturgická pamiatka 29. septembra). Gerasim ich prijímal, dával im pustovnicke príbytky a stanovil im nasledujúcu pôstnu disciplínu: päť dní trávil každý osamote v mlčaní a práci. Jedol iba trocha suchého chleba a korenky, pil výlučne vodu. Na sobotu a nedeľu však všetci prichádzali do monastiera, zhromažďovali sa v chráme na svätú liturgiu, prijímali prečisté Kristovo telo i jeho drahocennú krv a požívali na Božiu slávu varené jedlo i trocha vína. Zároveň ukazovali predstavenému výsledky svojej päťdňovej práce. Mnisi nevlastnili celkom nič okrem jedného odevu, ktorý mali na sebe a jednej rohože na spanie. Dvere príbytkov sa nesmeli zamykať, aby ktokoľvek mohol vstúpiť dovnútra a zobrať si, čo chcel. Všetci mali jedno srdce i jednu dušu a nik nehovoril, že niečo je jeho, ale všetko mali spoločné (Sk 4, 32). Sám otec Gerasim zachovával pôsty tak prisne, že počas Štyridsiatnice nejedol okrem Kristovho tela vôbec nič.

Keď raz otec Gerasim kráčal po púšti, cestu mu skrížil lev; neublížil mu, no krotko naňho hľadel a ukazoval mu nohu. Otec Gerasim k nemu pristúpil, vytiahol z nej šíp, vytlačil vytekajúci hnis a ošetril ranu. Od tej chvíle lev nikdy neopustil starca a všade chodil za ním, takže všetci sa tomu čudovali. Starec ho dokonca poveril strážením somárika, ktorý bratom nosil vodu z Jordána. Stalo sa však, že lev sa trocha vzdialil od somárika, zaspal na slnku a istý obchodník z Arábie, ktorý práve išiel okolo, si somárika privlastnil. Keď sa lev prebudil, so smútkom v očiach sa vrátil k otcovi Gerasimovi. Svätec si myslel, že lev somárika zožral, a tak mu dal za povinnosť nosiť vodu namiesto neho, až kým istý vojak nekúpil bratom nového somárika. Po dlhšom čase však išiel spomínaný obchodník z Arábie s karavánou znova okolo Jordánu. Lev spoznal Gerasimovho somárika, chytil jeho uzdu medzi zuby a privedol ho k starcovi. Vtedy všetci pochopili, ako sa veci v skutočnosti majú (podobné príbehy sú známe aj o svätom Františkovi Assiskom).

Starec Gerasim zomrel pokojne v roku 475. V tej chvíli jeho lev odmietol prijímať akúkoľvek potravu a začal žalostne nariekať. Čím viac ho bratia upokojovali a čím viac sa mu prihovárali, tým viac nariekal a ručal. Napokon si ľahol na Gerasimov hrob a dovtedy búchal hlavou o zem, kým nezahynul. Tak sám Boh prostredníctvom divého zvieratá oslávil starca Gerasima počas života i po smrti a ukázal ľuďom, aké poslušné boli zvieratá Adamovi, kým sa nedopustil hriechu.

Spracoval DS (prevzaté www.furca.sk)

NÁŠ IKONOSTAS: Listvica viďinija Jakovom (Rebrík viďení vo sne Jakubom)

V knihe Genezis sa píše: Keď došiel (Jakub) na isté miesto, zostal tam na noc, lebo slnko už zapadlo. Zobral jeden z kameňov toho miesta, položil si ho pod hlavu a spal na tom mieste. I snívalo sa mu, že vidí rebrík opretý o zem a jeho vrchný koniec siahal až do neba a Boží anjeli vystupovali a zostupovali po ňom. A hľa, nad ním stál Pán a hovoril: „Ja som Pán, Boh tvojho otca Abraháma a Izáka. Zem, na ktorej odpočívaš, dám tebe a tvojmu potomstvu. A potomstva tvojho bude ako prachu zeme a ty sa rozšíriš na západ i na východ, na sever i na juh; v tebe a v tvojich potomkoch budú požehnané všetky pokolenia

zeme. Hľa, ja som s tebou a budem ťa strážiť všade, kde pôjdeš, a privediem ťa späť do tejto krajiny, lebo ja ťa neopustím, kým nesplním, čo som ti prisľúbil.“ Vtedy sa Jakub prebudil zo spánku a povedal: „Ozaj, Pán je na tomto mieste a ja som o tom nevedel!“ I nadišiel ho strach a povedal: „Aké hrozné je toto miesto! Tu je naozaj dom Boží a tu je brána do neba!“ Keď Jakub ráno vstal, kameň, ktorý mal položený pod hlavou, postavil za pomník a jeho vrch polial olejom. A nazval toto miesto menom Betel.

Ikona je odrazom tejto udalosti, opísanej v knihe Genezis. Hlavnou postavou na ikone je samotný Jakub, Izákov syn a Abrahámov vnuk. Aby sme lepšie pochopili danú ikonu a dejové línie, ktoré opisuje je potrebné si túto ikonu vertikálne (od vrchu k spodku) rozdeliť. Na ľavej strane ikony je vyobrazená prvá časť príbehu z knihy Genezis. Jakub zaodiaty v modrom rúchu spí na kameni, pričom vo sne vidí rebrík opretý o zem a siahajúci až do neba, po ktorom vystupujú a zostupujú dvaja anjeli.

V druhej časti ikony, napravo, je vidieť už Jakuba ako stavia oltár Bohu-Jahvemmu, ktorý pomazáva olejom. Tento akt pomazania olejom sa až do dnešných čias zachováva v našom obrade, keď biskup posviaca nový prestol (oltár).

Tento obraz Jakubovho sna s rebríkom sa stal námetom pre mnohých cirkevných otcov, ktorý v ňom videli putovanie človeka - ľudskej duše do nebeského kráľovstva. Sv. Irenej opisuje kresťanskú cirkev ako po rebríku vzostupuje k Bohu. V 3. storočí Origenes hovorí o 2 druhoch rebríka. Prvý, je asketický rebrík - duša človeka, ktorá po ňom stúpa počas života na zemi tak nadobúda stále lepšie a lepšie čnosti. Druhý rebrík je posmrtná cesta duše na ceste do neba za jasom svetla Božieho. V 4. storočí Gregor Naziánsky hovorí o postupných krokoch človeka smerujúcich k jeho osobnému zdokonaľovaniu. Každý stupeň smerom hore robí človeka dokonalejším a pokornejším.

Tento obraz rebríka nech je možno aj pre nás podnetom na zamyslenie sa. Kde sa ja nachádzam na danom rebríku? Je to niekde dole? Alebo s Božou pomocou sa snažím stúpať smerom hore v konaní dobra a získavaní čností?

o. Michal (kaplán)

Správa z farskej akcie 3D (Dávaj Dobro Ďalej)

Deti a starší vekom Farnosti Povýšenia sv. Kríža v Prešove na Sekčove sa spoločne stretli 19.2.2012 v našom Pastoračnom centre s cieľom vytvoriť medzigeneračné mosty, zároveň sa aj učiť, ako sprostredkované dobrá šíriť ďalej, ale aj podeliť so skúsenosťami a zážitkami. Účastníci vytvorili dvojice, príp. trojice, kde bolo minimálne jedno dieťa. Spoločnou témou tohto stretnutia boli Vianoce. Výstupom tohto projektu je vytvorenie Receptárika 3D – zozbieranie receptov, ktoré ľudia našej farnosti varia a pečú počas Vianoc.

Spoločnému stretnutiu predchádzali stretnutia detí, kde sme sa bližšie pozreli na základy z gerontológie a asertívnej komunikácie. Následne deti vytvorili plagát s pozvánkou a pripravili pastoračné centrum na príchod dospelých. Predstavovaný projekt bol spolufinancovaný zo zdrojov EÚ v spolupráci s luventou a Operačným programom Vzdelávanie – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť.

Spracovala IP

Farské oznamy

❖ vstupujeme do tretieho týždňa veľkého pôstu.

V celom pôstnom období platí zdržanlivosť od mäsa v stredu a piatky a pri bohoslužbách kňaz nosí pôstnu (tmavú) farbu (okrem nedele). V pondelky v pôste sa budeme pred sv. liturgiou o 17:40 modliť veľkopôstny moleben. V stredu a piatky sa budú slúžiť božské služby vopred posvätených darov. Je potrebné nosiť si brožúrku Moja modlitba. V piatky od 17:00 budú krížové cesty a v stredu namiesto modlitby ruženca sa budeme modliť Ježišovu modlitbu.

❖ stále v utorky pred sv. liturgiou sa modlíme Moleben k sv. Cyrilovi a Metodovi

- ❖ pripomínáme, že vo štvrtok 8. marca je Medzinárodný deň žien
- ❖ v sobotu 10. marca máme 3. zádušnú sobotu. Po sv. liturgii sa pomodlíme panychídu s hramotami
- ❖ v nedeľu 11. marca je krížupoklonná nedeľa - počas celého týždňa bude v strede chrámu vyložený kríž k úcte.
- ❖ 18. marca v nedeľu je zbierka na Podporný fond arcibiskupského úradu

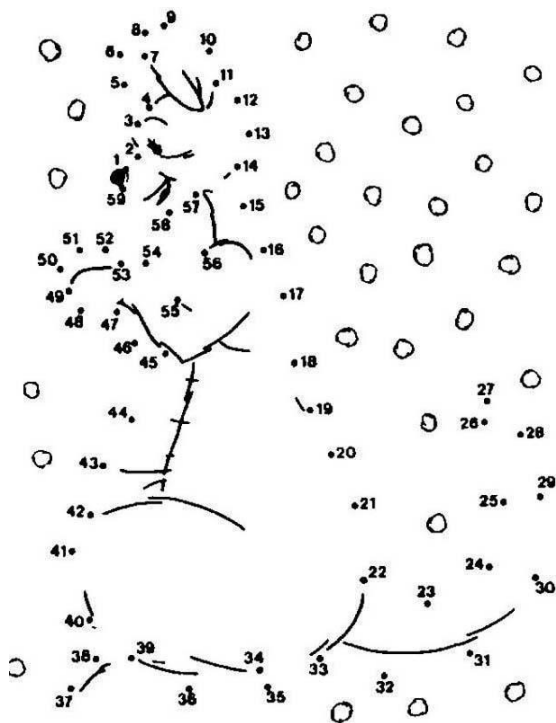
Zábavné okienko

Po Tichom oceáne sa plaví loď'.

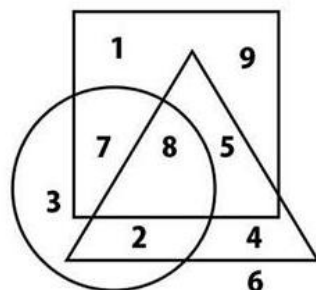
Jeden z pasažierov ukazuje na otrhaného muža, ktorý poskakuje na neďalekom ostrove a máva rukami. Pýta sa kapitána:

-Kto to je?

-Netuším, ale kedykoľvek tadiaľ ideme, tak má obrovskú radosť'.

Aký je súčet čísel, kt. sú zároveň vo štvorci a trjuholníku, ale nie sú v kruhu (at'p)

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekčov.sk

e-mail: presov.sekčov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

